

مکتبہ اشاعت الہدایہ

سرگودھا ، ۱۳۳۰ء

واللہ یہدی من یشاء الی صراط مستقیم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی ہفتہ لقی مجموعۂ اسلامیہ در
اتبعون اہدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

قبول ایشدر . بز ظن ایدیورز که حق وعدالتہ خدمت ایدن افکار منوره اصحابی مبعوث مومالیہک شو تفسیرات و بیاناتی کل شدتله رد ایدہ جکلر در . اصل شایان تأسف نقطہ مومالیہک شوقسم بیاناتندہ موجوددر : (بووعدلرک انجازی ایچون حال حاضر «مناسب» دکلدر . فقط کرید مسئلہسی حقندہ برآدیم کری کیمہک روسیہک عنعناتہ کلیاً دهشتلی مخالف اولدینغی تصدیق ایتک لازم کلر)

شوآجی سوزلرله مومالیہ ، یونان محاربہسی مناسبتیلہک زیادہ زبازد اولغہ باشلایان « صلیک کیردیگی یری هلال بردها اشغال ایتز » دستور تعصبکارینسی یکی باشدن خاطرلرہ کتیرمک ایستہ یور . بز بوکا بتون موجودیتلرہ تأسف ایلرز . اگر روسیہ حکومت معظمہ سنک عنعناتی تدقیق ایدرسہک یک چوق نقاط نظر دن مبعوث مومالیہک شو بیانات سقیمہ سنہ مکمل تکذیلر تشکیل ایدہک حرکات مردانہ کوروریز . اگر برآدیم کری کیمک حق وعدالت نامنہ برشین ، برلکہ ایسہ روسیہ حکومتی دکل هیچ بردوات معظمہ طرفدن بویله برحرکتیک ارتکاب اولومسنی بز عثمانیلر نہ تکلیف ونہدہ قبولہ تنزل ایلرز . فقط حقوق حکمرانیمزی مقدس برامانت اولق اوزرم محافظہ ایچون مستودع صفتیلہ بروظیفہ تحمیل ایلدیکمز دول معظمہ کرید و دیہ سنک تصرفی حقندہ - مبعوث محترم طرفدن بیان ایلدیگی وجهلہ - وعدلر ویرہک قدر حدود وداعتی تجاوز ایدرلرسہ حق وعدالت نامنہ بز عثمانیلر بوتعرضہ ، عزت نفس ملیمیزی قیرہچق بویله بر تجاوزہ قطعاً تحمل ایدہمز . آرتق بیلنملی کہ سایہ مشروطیتدہ ملکی ایچون چاربان برعثمانلی یورہکی موجوددر !

کرید رسو اہالی مسئلہسی وکیل عمومی

دعوی وکلی کریدی

احمد ساقی

مَطْبُوعَات

ممالک اسلامیہ و حکومتات نصرانیہ

خریطہیہ شویله برکوز کزدیرہک و آفریقای غربتک منہاسندن چین دکرینہ قدر برخط مختلط کشیدہ ایدہک اولورسہق کوریرز کہ بمالک اسلامیہ اوزرینہ صالديران حکومتات متبدنہ نصرانیہک عیددی دردہ بالغ اولیور . انکلتزہ باشدہ اولق اوزرہ فرانسه ، ایتالیا ، روسیہ طوغریدن طوغریہ اقوا . مالمہ ایلہ محارب بولمقدہ در . بونک دردی عین زماندہ کیزلی براہل صلیب بایراغی آلتندہ مجتمع اولدقاری کی بنہ عین زماندہ دردی (بان اسلامیزم) یعنی (اتحاد اسلام) پولتیقہسی علیینہ صلیب بیوب صمان صاوورمقدہ درلر . یا بزہ نہ دیرسکز ؟

تأمل ایلہمک لازم کلپورکہ (محمد علی) وقعہ معلومہ سنیدہ بزہ امداد ایدن (انکلتزہ) بوکون مصرہ مستولی ، کذا وقیعہ مذکورہ درہ بزہ مخالفیتلہ برابر انکلیز دوبارہ سنہ اوغرایان فرانسه (جزایر ، تونس ، فاس) قطعہ لرینہ کویا

اولدینغی جہلہ ، ہم ایچون هر شیدن اول ملتزم و مقدس برآرزودر . ترکلر ہم الک یقین قیردہ شمدر « ذیہ محاکاتی یورودیر . تورکلکی دہ یک قولایلقلہ قبول ایدر .

اوحالده بان اسلامیزم بان تورانیزم یاپہ بیلر . یالکیز تورکلک حسی هیچ برشی یاپہ مز . خلاصہ (اتحاد اسلام) فکری (اتحاد اترک) دوغورہ بیلر . فقط یالکیز تورکلک فکری هیچ برشی دوغورمز ، عقیم قالغہ محکومدر . بو حقایق محترم یوسف آچورا بکلک نظر دقتنہ عرض ایدرم .

ہامش : اتحاد دن مقصد ، سیاسی دکلدر . بونک تحت امکانہ کیرہ بیلنسی دہا شمعدیلک یک بیددر . فقط علمی ، اقتصادی ، اجتماعی اتحادک اساسلری ہب برلکدہ غیرت ایدیلیرسہ صاعلام اولہرق قونہ بیلر .

ع . سلیمان

کرید مسئلہسی

— ناخوسہ تفسیرات —

معلومدرکہ مشروطیت ایلہ اداره اولونان ملتدرہ بودجہ مذاکرہ اولونورکن قوۂ اجرائیہ مستقبلہ اتخا ایدہجکی حرکات سیاسیہی ملتہ اکلاتمق وقوۂ تشریعیہ نقطۂ نظرینی قبول ایتدیرمک اصولنہ رعایت ایلکدہ در . (دوما) مجلسندہ اخیراً خارجہ بودجہسی مذاکرہ اولونورکن موسیو سازانوف طرفندن احکامنہ رعایت اولونان بوقاعدہیہ توفیقاً ایراد ایدیلن نطق عثمانیلق عالمندہ اولدینغی کی محافل سائرۂ سیاسیہ دخی ممنونیت بخش هیچ برتأثیر حاصل ایتہ مشدر ؛ بالعکس نطق مذکورہ ترکیا متفکرینی بردریای ترددہ القا ایدہک وقومشو حکومتک صاف ومستقیم برحرکت دوستانہدہ بولوندیغندن شبہ ایتدیرہک برچوق ایہامات موجوددر . بورالینی رجال سیاسیہ مز دوشونسون . بزم موضوع بحث ایتک ایستہ دیکمز مادہ (دوما) مجلسندہ مبعوث میلز ووقوف نام ذالک کرید حقندہ کی بیاناتیدر . مومالیہ دیورکہ « کرید مسئلہ سنہ کلنچہ دولتر یونان قرالہ بعض وعدلرہ بولونمشلردر » عجباشوافادہ دول مستودعی مشکل بر موقعہ قویمازمی ؟ واقعاً بر مبعوث حریت کلامہ مالک اولدینغی ایچون مطالعاتی وجدانک تلقیناتی دائرہ سنندہ بیان ایدہ بیلر . فقط ظن ایدرز کہ بویله انجیہ مسائلدہ دولترک موقعی اشکال ایدہک تفسیراتدہ بولونمق کندی حکومتہ خدمت دکل ، ضرردر . موسیو میزو ووقوف دخی بیایرکہ یونان قرالہ شاید دول معظمہ طرفندن وعدلر ویرلش ایسہ بووعدلر حقوق حکمرانی عثمانیہ تأثیر اعتباریلہ غیر قابل انجازدر . کذلک امور مسلمہ دندرکہ دوات عثمانیہ کریدی برودیہ اولق اوزرہ دول مستودعیہ « موقۂ » تودیع ایشدر . ودیہدہ تصرفک غیر جائز بولوندیغنی یالکیز علم حقوق دکل ، سیاسیات دخی برچوق تجربہ لرلہ

حکمرانان تبریانی . - جلوس هایون مناسبیله حکمداران
حضراتیه سفرای سلطنت سنیه طرفندن تلفراف واسطه سیله عرض تبریکات
اولمشدر .

شماره تبریانی . - مابین هایون ارکانی و بنسندگان دخی آبروجه
عرض تبریکات ایشلدر .

خبریه مصر دامیر مکه ایدر ولایه تبریانی . - خدیو مصر پرنس
عباس وامیر مکه مکرمه شریف حسین پاشا لر حضراتیه ولایت والویه مستقله
متصرفلری طرفندن مابین هایونه تلفراف کشیده ایدیلرک عرض تبریکات
اولمشدر .

دفتر مخصوص کشادی . - سرای هایونک ایکنجی قات سالوننده
کشاد ایدیلن دفتر مخصوصه سفرای اجنبیه باش ترجمانلریله مؤسسات مالیه
دیرکتورلری امضا وضع ایتمک صورتیله عرض تبریکات ایشلدر .

صیبت ابریه نیمه رسم کیمیر . - ذات حضرت شهریلری
تبریکاتک خاتمنده برمدت دائره هایونلرنده استراحت بیوردقدن صوکر
درت آتلی بر سلطنت آراهنه راکباً معیت سنیه عساکر و مأمورین ایله
برابر حریت ابدیه تپه سنه عزیمت بیورمشلدر . ولی عهد سلطنتله سائر
شهزادگان کرام دخی موکب هایونی تعقیباً محل مذکوره متوجهاً حرکت
ایشلدر . موکب هایونک گذرگاهنده بولنان محلاتده تجمع ایدن بیکارجه
خلق متبوع مخململری صمیم دلدن آلفیشلامشلدر . حریت ابدیه تپه سنه کی
منظره جدأ شایان تقدیر ایدی . پادشاه افندمن حضرتلرنک حریت ابدیه
تپه سنه موصلتی متعاقب واسع وکنیش میدانده اجتماع ایتمش اولان عساکر
مختلفه هپ بردن «پادشاهم جوق یشا» دعا-نی یادوتکرار و پادشاه حضرتلری
حضرتلری قطعاتی برای معاینه گذار ایدیلر .

ارناغ همایونیه در رسم کیمیر . - ذات حضرت پادشاهی و معیت
ملوکانه لرنده ولی عهد و رجال دولت بولندقلری حالده کنندیلرینه تخصیص
اولنان چادره تشریف بیوردقدن صکره ذات ملوکانه لرنه مخصوص سنجاق
کشیده قلنمشدر .

رسم کچیده اشتراک ایدن مکتب حربیه ، بحریه ، طبیه عسکریه ،
کوچوک ضابط ، نمونه طابوری ، اطفاشیه طابوری ، مرتب استانبول فرقه سی ،
نشانجی آلابی ، کوچوک ضابط مکتبی ، تلفراف و تلفون مفرزه لری ،
احتیاط ضابط مکتبی ، ژاندارمه مکتبی ، وسائر قطعات عسکریه کمال انتظام
ایله رسم کچیده باشلابوب عمومک آلفیشلرینه مظهر اولمشلدر . رسم کچیده
اشتراک ایدن عساکر قرق بیک راده سنده ایدی . عساکر عثمانیه نک انتظام
وترقیسی بالجمله سفرای اجنبیه ایله آتاشه میلیرلری تصدیق و تقدیر
ایشلدر .

طیاره منظره سی . - بورسم عالدن متولد سرور ولی تنویر ایدن
برنجی اردو طیاره سنک خلق اوزرنده حاصل ایلدیکي تأثیر عمیق حقیقه
شایان دقت بر منظره ایدی . طیاره اولجه مقرر اولدینی اوزره استفادوسدن
حریت ابدیه تپه سنه طوغری قطع مسافه ایتمش وجوه واده کورینان کوچوک
برقارتال قدر کورینان مذکور طیاره تپه اوزرنده اوچ دفعه دور اجرا
ایلدکن صکره اوزاقلاشوب بوغاز ایچی و سرکه سی ، باب عالی ، دیوان ولی ،
بایزید استقامتیله تکرار کلدیکی بره کیتمشدر .

کیمیک آثار شادمانی . - لیلله مذکوره بالعموم عثمانیلر ایچون بر
لیلله سرور اطلاقنه سزاورددر . اهالی صادقه تابصباح جلوس هایونک دردنجی
سنه دوریه سنک شرف عالیننه اجرای شادمانی و مسرت ایشلدر .

حای . بونار یخلرده موجودیتندن بیله غافل بولنان (طرابلس غرب) و آطه لره
منجاوز ، هنوز جنوی لقا سییه ایتمش اولان روسلر شئون ایرانه مداخل
روسیه نک (بسارابیا) طرفرنده برلشمه سنه نظر خشییت ایله باقان (آوستریا)
(پوسنه و هرسک) . صاحب ، یومورطه دن چیقمش جیوجیوه بکزه یین
(یونان) کیزی کیزی (کرید) ه آتته ، زورله باشمزه چیقاردیمز (بلغارستان)
ترکیا و ما کدونیاسیله لریا مشغول .

«حق»

عالم اسلام واوروپا

پروفسور وامبری (اسلاملر و بودالیلر آده سنده مقارنت) نامیله
لوندنه مطبوعاتنده نشر ایتدیکي مقاله ده دیورکه :

«اوروپا برچوق زمانلردن بری اهل صلیب محاربه سنی آکدیرر بر
سوزتله بوطر زده عالم اسلامه بر هجوم یامامشدی .

بوکون نشر مدنیت بهانه سیله وقوعه کتوریلن فاس ، ایران ، طرابلس
فاجعه لرینی ، کوز اوکنه کتورسه ک پک رعنا کور یورز که بونلر عالم اسلامه
قارشو بتون شمول معناسیله مرتب هجوملدر .

برقاچ سنه نک وقوعاتی تدقیق اولونورسه تعقیب ایدیلن پولتیقه نک بتون
اسلام حکومتلرینی خرجکدار یاهرق حریت مخصوصه لرینی محو ایلکدن عبارت
اولدینی کوریلیر .

ذاتاً فاس و ایران حکومتلرنک عواقب مؤسسه لری نظر اعتباره آلنیرسه
بتون عالم اسلامی تمثیل ایدن جر بر حکومت اسلامی اوله رق ترکیانی کورورز که
اوده طرابلس حربیله زده نلک ایسه نیور . علی الخصوص قایتولاسیونلرله
ترکیانکده سربستی حرکاتی تحدید ایدلش بولنور .

بز ، عصیت دینه یه قارشو وقوع بولان بو هجوملرک یواش یواش
برعکس تأثیر وجوده کتیردیکینی کور یورز . نتیجه ظن ایتدیکمز کی دکلدرد .
عموم شرقیلر وقوعات عالمی پک کوزل سیر و تعقیب ایدیورلر . آوروپانک
اهل صلیب محارباتی آکدیران بو هجوملرینه قارشو متبناه طورانیور .
مثلا ترکستانه قارشو یاریم عصر اول اعلان حرب ایدن چین ، بوکون ترکیه
غزته لک نشر و توزیعنی بیان نمونیتله کور یور .

کذلک چین بودجه سنندن آریلان مبلغله بوکون جامعلر تعمیر وانشا اولتیور
بوکوستر یورکه اوروپانک شو جریان عصیتکارانه سی اسلاملرله - بودیلری
یکدیگرینه تقرب ایدیور .

ذاتاً شرق انسانلری عموماً بر صمیمیت حیاتیه ایچنده یشادقلرندن
بربرلرینه دها چاپوق یاغلاشه ییلرلر .

دها بعض بیاناتده بولندقدن صکره پروفسور وامبری لزوم سز شیلرله
شرقلیری دلکیر ایتمک استقبال ایچون پک عاقلانه بر پولتیقه اوله میه جفتی
آئیده کی سوزلرله انکله افکار عمومیه سنه عرض و اخطار ایلنور :

«یهوده وفائده سز بره آسیالیری بره قارشو کوچندیرمک و آنلری
هیجان وزخته دوچار ایتکله شرق و غرب بیننده عداوت تحملرینی اکمکده
معنا یوقدر .»

شیرین

مبارک همایونیه حضرت پادشاهی . - بو هفته ایچنده جلوس هایون
حضرت پادشاهی حسینیه طوله باغچه سراینده رسم تبریکات رجال دولت
و شهزادگان کرام حضراتی طرفندن اجرا قلنمشدر .